

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky fond regionálneho rozvoja

ÚRAD PODPREDESEDU VLÁDY SR
PRE INVEŠTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

Úrad splnomocnenca vlády SR
pre rozvoj občianskej spoločnosti

Efektívne zapojenie občianskej spoločnosti do implementácie a monitorovania EŠIF zavádzaním participatívnych postupov (Projekt Partnerstvo)

Informácia k pilotnému projektu technickej pomoci

1. Cieľ projektu

Jedným zo základných princípov riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je princíp partnerstva. Projekt Partnerstvo má za cieľ vytvoriť priestor pre partnerstvo a konštruktívnu spoluprácu zástupcov štátu zodpovedných za riadenie EŠIF a expertov z prostredia občianskej spoločnosti, čo umožní hľadať spoločne riešenia a postupy, ktoré zvýšia efektívnosť a transparentnosť implementácie EŠIF.

Projekt sa zameriava na tri hlavné oblasti implementácie EŠIF:

- participatívna príprava dopytovo orientovaných výziev,
- práca s informáciami, transparentnosť a boj proti korupcii,
- efektívny monitoring EŠIF.

2. Základné informácie k projektu

Názov projektu:	Efektívne zapojenie občianskej spoločnosti do implementácie a monitorovania EŠIF zavádzaním participatívnych postupov
Hlavný partner projektu:	Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
Projektový partner:	Ministerstvo vnútra SR - Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti
Obdobie implementácie aktivít:	15.03.2017 – 31.05.2018
Rozpočet projektu:	249 993,- EUR
Predpokladaný zdroj financovania:	OPTP (vyzvanie č. OPTP-PO1-SC3-2017-12 vyhlásené 13.2.2017)
Počet zapojených expertov MNO:	30
Dátum podpísania zmluvy o partnerstve medzi CKO a MVSR - ÚSVROS:	16.02.2017

3. Aktivity projektu:

Projekt je rozdelený na 3 obsahové aktivity:

1. Participatívna tvorba výziev

Uskutočnil sa prieskum doterajších skúseností zástupcov MNO s účasťou na tvorbe dopytovo orientovaných výziev a národných projektov. Na základe výsledkov prieskumu boli spracované odporúčania, ktoré sú v spolupráci s expertmi na metodiku CKO spracovávané do návrhov metodických pokynov a usmernení pre riadiace orgány. V spolupráci s riadiacimi a sprostredkovateľskými orgánmi (zodpovedné ministerstvá) experti navrhujú a testujú participatívne postupy počas prípravy výziev a národných projektov a výsledky vyhodnocujú a prezentujú ako príklady z praxe.

2. Práca s informáciami a zvyšovanie transparentnosti v EŠIF

Zrealizovala sa analýza dostupnosti dát a informácií o fondoch EÚ a hodnotiť nový systém ITMS2014+. Ďalej sa skúmali existujúce postupy a nástroje na informovanie žiadateľov a verejnosti o fondoch EÚ a navrhujú a testujú sa nové postupy, ktoré majú ambíciu zlepšiť zrozumiteľnosť a povedomie verejnosti a možných prijímateľov podpory o fondoch EÚ. Taktiež hodnotia a navrhujú postupy na zlepšenie výkonu verejnej kontroly procesu hodnotenia a výberu projektov.

3. Efektívny monitoring EŠIF

Projekt „Efektívne zapojenie občianskej spoločnosti do implementácie a monitorovania EŠIF zavádzaním participatívnych postupov“ je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov operačného programu Technická pomoc 2014 – 2020, ktorý bol podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Zrealizovala sa analýza súčasného systému monitorovania a kontroly fondov EÚ, hodnotili sa kompetencie a možnosti členov monitorovacích výborov. Na základe toho sa spracovávajú odporúčania na zmeny systému monitoringu EŠIF. Aktivita sa taktiež zameriava na hodnotenie synergií a komplementarít (prepojení a súladu podpory) medzi jednotlivými programami fondov EÚ a navrhovanie a testovanie nových postupov medzirezortného riadenia implementácie EŠIF.

4. Výstupy a závery projektu:

---

1. Prvé kroky k participácii pri tvorbe výziev

o V oblasti zvyšovania participácie pri tvorbe výziev sme spolupracovali na výzvach v oblasti životného prostredia, sociálneho podnikania, sociálnych služieb a vzdelávania. Ukazovali sme ministerstvám, ako získať spätnú väzbu od možných prijímateľov podpory z fondov EÚ formou dotazníkových prieskumov, konzultácií na workshopoch, či fokusových skupinách. Inciovali sme vznik prvej pracovnej skupiny pre tvorbu výzvy (OP Kvalita životného prostredia). Výsledky spoločných aktivít vnímame pozitívne my, aj ľudia z ministerstiev, s ktorými sme pracovali. Teraz je však potrebné, aby sa participácia stala súčasťou štandardov práce na ministerstvách. O tom rokujeme s Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, keďže potrebujeme participáciu dostať do systému riadenia fondov EÚ.

o Pozor si musíme dať hlavne na konflikt záujmov jasným oddelením zberu dát z prostredia možných prijímateľov fondov od samotnej tvorby pravidiel podpory, ktoré sú do veľkej miery formálne. Čiže oddeliť obsah od formy.

o Dôležitá je tiež legitimita a kvalita procesu, obzvlášť pri krátkosti času na prípravu výziev. Platí, že čím menej času, tým väčšie nároky na kvalitu a pripravenosť zodpovedných pracovníkov. Preto je potrebné budovať kapacity na strane ministerstiev v oblasti participácie.

2. Komunikácia o eurofondoch je nezrozumiteľná a prístup k informáciám môže byť na oveľa vyššej úrovni

o Skúmali sme, aké informácie o fondoch EÚ sú dostupné a prístupné z pohľadu záujemcu o podporu, či záujemcu o kontrolu podporených projektov. Webové stránky fondov EÚ majú z pohľadu užívateľa slabú prijateľnosť, stránky ani publikované informácie nemajú jednotnú štruktúru a štandard, sú slabo prepojené, orientácia na nich je náročná a informácie sú ťažko zrozumiteľné. Navyše pre nevidiacich sú prakticky neprístupné.

o Z našich prieskumov medzi žiadateľmi o podporu majú ministerstvá problémy zrozumiteľne vysvetliť podmienky pre podporu v rámci svojich výziev a proces podávania žiadostí o príspevok je komplikovaný. Komunikácia je podľa našich zistení jedným z hlavných nedostatkov v riadení fondov EÚ. Z časti je to komplikovanosťou celého systému EŠIF, ale aj vysokou mierou formálnosti a nedostatočnými znalosťami prostredia prijímateľov podpory na strane ministerstiev.

o Okrem schopnosti zrozumiteľne a jednoznačne komunikovať musí dôjsť aj k zmene vzťahu „poskytovateľ – podporený“ smerom od dozoru k podpore a mentorstvu.

3. Monitorovanie fondov EÚ je do veľkej miery formálne, ale aktívnym ľuďom poskytuje možnosti pre kontrolu

o Uskutočnili sme prieskum medzi všetkými členmi monitorovacích výborov. Mnohí členovia vnímajú svoje členstvo skôr formálne a nemajú veľké očakávania vo vzťahu k reálnemu dozorovaniu implementácie. Napriek tomu sú výbory vhodným priestorom pre prácu tých, ktorí majú záujem o reálnu kontrolu a monitoring. Problémom je opäť komunikácia medzi ministerstvami a výbormi. Chýba pravidelné informovanie o výzvach, či o pokroku v národných projektoch a samozrejme o výsledkoch.

o Navrhli sme nový postup pre monitorovanie národných projektov, ktoré v mnohých prípadoch vnímame ako problémové. Preto navrhujeme vytvorenie dozorných rád pre implementáciu národných projektov so zastúpením externých expertov, ktoré by monitorovali implementáciu a dávali odporúčania.

---

o Ďalej chceme, aby sa zmenil systém informovania členov monitorovacích výborov tak, aby dostávali včasné informácie o začiatku tvorby výziev a zámerov národných projektov, aby každý zámer národného projektu obsahoval popis participácie a plán zapojenia relevantných zainteresovaných subjektov do tvorby národného projektu.

5. Administratíva

Na projekte sa zúčastnilo približne 30 expertov z rôznych MNO, ktorí pracovali v priemere zhruba 20 hodín mesačne (cca 12% pracovného úväzku na osobu), čiže ide o ekvivalent 3,5 človeka na plný úväzok. Experti MNO ani Úrad splnomocnenca vlády pre ROS nemajú žiadne priame kompetencie meniť systém riadenia eurofondov. Ani tento projekt im nedáva žiadnu novú právomoc, či kompetenciu. Mohli analyzovať, skúmať, odporúčať, pozorovať, motivovať, či demonštrovať nové postupy.

6. Projekt pokračuje do konca roku 2018

Od júna do decembra 2018 projekt pokračuje krátkou druhou fázou, kde sa zameriavame na zapracovanie našich odporúčaní do systému riadenia fondov a na tvorbu praktických nástrojov a návodov, ktoré uľahčia používanie participatívnych nástrojov ministerským pracovníkom. V tejto fáze, viac ako kedykoľvek predtým, bude záležať od vôle kompetentných úradov, do akej miery sa naše návrhy prejavia na riadení fondov EÚ.

Viac informácií nájdete na webe úradu splnomocnenca http://www.minv.sk/?ros_ptp_partnerstvo.